

Foto: Storstockholms brandförsvär

Om något allvarligt inträffar

Om allmänheten måste varnas akut används varningssystemet *Viktigt meddelande till allmänheten, VMA*. Signalen i utomhus-larmet består av en 7 sekunder lång ton som följs av 14 sekunders tystnad. När faran är över hörs en längre, sammanhängande signal.

När du hör signalen ska du:

- ▶ Gå inomhus.
- ▶ Stänga dörrar, fönster och ventilation.
- ▶ Lyssna på radio eller titta på TV.

Signalen testas kl. 15.00 första helgfria måndagen i mars, juni, september och december.

I samband med att ett VMA sänds, kan du också söka information på till exempel webbplatsen www.krisinformation.se, informationsnumret 113 13 eller på din kommuns webbplats. Varningsmeddelande kan i vissa fall även skickas ut via telefon.

Tänk på att systemen för fast och mobil telefoni kan bli överbelastade vid en olycka. Stanna inomhus tills du blir uppsökt eller tills du hör signalen faran över.

Räddningsinsatser

Storstockholms brandförsvär leder och samordnar räddningsinsatsen om det skulle inträffa en olycka vid Värtaverket. Inom tio minuter når normalt en första räddningsenhet Värtaverket från någon av de närliggande brandstationerna. Till stöd för räddningsinsatsen finns insatsplaner för verksamheten. Vid en räddningsinsats prioriteras livräddande åtgärder, därefter åtgärder för att begränsa skadan av olyckan. Beroende på olyckstyp sker samverkan med övriga räddningstjänster i regionen, med personal från den drabbade anläggningen och med berörda myndigheter.

Sevesolagstiftningen

Informationen i denna folder har tagits fram utifrån krav i Sevesolagstiftningen. Lagstiftningen syftar till att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Minimikraven ställs av EU i ett direktiv och anpassas därefter i nationell lagstiftning.

Sevesolagstiftningen kräver att anläggningar som hanterar större mängder farliga kemikalier ska ha en hög säkerhetsnivå. Verksamhetsutövaren är skyldig att vidta åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor och ska samverka med den kommunala räddningstjänsten i samband med en sådan olycka.

Värtaverket omfattas av lagens högsta kravnivå vilket innebär en skyldighet att beskriva risker och säkerhetsarbete för myndigheter och allmänhet. Mer information om kraven finns på: msb.se/seveso.

Mer information

Mer information om Storstockholms brandförsvär och Stockholm Exergi finns på respektive organisations webbplats.

- ▶ storstockholm.brand.se
- ▶ stockholmexergi.se

Information in English

This leaflet contains information about what you should do if an accident occurs within Stockholm Exergi's energy plant. An English version of the leaflet is available on storstockholm.brand.se.

If it is deemed necessary to warn the general public the IPA-system (Important Public Announcement) will be used. When you hear the warning signal (sounds for 7 seconds, silence for 14 seconds, repeated) you are advised to go indoors, close doors and windows and seek more information via media channels.

Storstockholms
brandförsvär

Storstockholms
brandförsvär

Viktig information

Till dig som bor eller vistas nära Stockholm Exergis kraftvärmeverk - Värtaverket.

Information till allmänheten från Storstockholms brandförsvär, november 2021. Foto: Omslag - Lars Trangius.

Foto: Lars Trangius

Viktig information

Till dig som bor eller vistas nära Stockholm Exergis Värtaverket

Du som har fått denna folder bor eller vistas i närheten av Stockholm Exergis kraftvärmeverk Värtaverket. Verksamheten är en så kallad Sevesoverksamhet. Det innebär att det kan finnas risker för omgivningen om det inträffar en olycka inom verksamheten. Därför är det viktigt att du tar del av innehållet i denna folder så att du känner till riskerna och har kunskap om hur du bör agera om en olycka inträffar. Foldern delas ut vart femte år och tas fram av Storstockholms brandförsvär i samarbete med Stockholm Exergi.

Foto: Eddie Granlund

Om Värtaverket

Värtaverket är en kraftvärmeanläggning för produktion av el, fjärrvärme och fjärrkyla och är det största kraftvärmeverket i Stockholm. Till Värtaverket hör också Ropstens värmepump- och bränsledepån samt hamnen längs Norra Hamnvägen. Värtaverket ligger på Jägmästargatan 2C i Stockholm och drivs av Stockholm Exergi som ägs till lika delar av Stockholms stad och Ankhiale Bidco AB.

Värtaverkets förebyggande åtgärder

Stockholm Exergi arbetar aktivt med att förebygga olyckor genom att identifiera och hantera risker i Värtaverket. Det finns en föreståndare brandfarlig vara som ansvarar för depåns säkerhetsarbete och interna riktlinjer för räddningsinsatser som syftar till att begränsa följderna av en olycka.

I Värtaverket finns brandlarm och gaslarm som identifierar läckage av kemikalier. Inträffar en olycka finns rutiner för hur myndigheter larmas och man övar regelbundet på nödlägesituationer för att vara förberedda på att hantera en eventuell olycka. Vid fartygsslossning används lednings- och säkerhetsvakt samt lossningsledare för att övervaka processen.

På Stockholm Exergis webbplats finns mer information om det förebyggande säkerhetsarbetet, stockholmexergi.se/sevesoinformation-till-allmanheten.

Skadebegränsande åtgärder vid utsläpp

För att förhindra utsläpp av miljöfarliga ämnen till Lilla Värtan finns ett system med oljeavskiljare och läckagelarm. Dessa används för att förhindra att läckaget når Lilla Värtan. Samtliga avloppsbrunnar kan tätas inom anläggningen och det finns mobila barriärer (länsar) som kan användas för att begränsa utsläpp vid en olycka. Vid större utsläpp samordnas räddningsinsatserna mellan brandförsvaret, Värtaverket och övriga myndigheter.

Skadebegränsande åtgärder vid brand

Samtliga cisterner är försedda med temperatur- och nivåövervakning samt skumanslutning. Brandsläckningsutrustning finns tillgänglig för att personalen ska kunna släcka en mindre brand i ett tidigt skede. Värtaverket har rök-, värme- och flamdetektorer installerade i sina processer. Vid aktiverad detektor går larm till kontrollrummet inom verksamheten.

Tillsyn

Länsstyrelsen är den myndighet som ansvarar för att utföra tillsyn utifrån Sevesolagstiftningen. Mer information om det senaste tillsynsbesöket och den aktuella tillsynsplanen finns hos Länsstyrelsen i Stockholm som du når via lansstyrelsen.se/stockholm eller på telefonnummer 010-223 10 00.

Hanterade farliga ämnen

Värtaverket hanterar kemikalier som omfattas av Sevesolagstiftningen enligt tabellen nedan:

Eldningsolja 1	Brandfarlig	Miljöfarlig	Hälssofarlig
Gasol	Extremt brandfarlig gas		
Vätgas	Extremt brandfarlig gas		
Acetylen	Extremt brandfarlig gas		
Ammoniak (24,5 %)		Miljöfarlig	Omfattas ej av Seveso men är hälssofarlig

De bränslen som används i Värtaverket är fasta bränslen, eldningsolja samt bioolja, vilka lagras i cisterner i hamnen och i kraftvärmeverket på Jägmästargatan. Det primära bränslet är fast biobränsle (restprodukter från skogen) som lagras i bergrum på området. Det är den totala mängd eldningsolja som lagras framförallt i hamnens bränsledepå som gör att Värtaverket omfattas av Sevesolagstiftningens högre kravnivå. Hanteringen omfattar både inlastning, förvaring och utlastning. Lastning och lossning förekommer dygnet runt, även under helger. Transporterna sker både med fartyg samt med lastbil, merparten av transporterna utförs dock med tankfartyg.

Den lite sura lukten som kan upplevas i närområdet är helt ofarlig och kommer från biooljor vid exempelvis sanering av cisterner.

Risker vid olycka

Stockholm Exergi genomför riskanalyser enligt Sevesolagstiftningen för att utreda vilka risker för olyckor som finns i Värtaverkets verksamhet. Utifrån de riskanalyser och spridningsberäkningar verksamheten gjort bedöms påverkan på omgivningen vara begränsad. Ammoniakutsläpp inom verksamheten kan upplevas som besvärande om vindriktningen är mot bostäderna. Om du hamnar i ett gasmoln, gå vinkelrätt mot vindriktningen för att komma ur gasmolnet fortast möjligt. Gå inomhus, stäng dörrar, fönster och ventilation.

Skyddssystemen inom anläggningen är utformade så att eventuella utsläpp vid haveri ska kunna omhändertas.

Utsläpp till vatten vid olycka

Ett cisternhaveri i hamnen med stora utsläpp av flytande bränslen kan leda till negativ påverkan på miljön och risk finns att utsläppet kan nå Lilla Värtan. Mindre utsläpp kan tas omhand inom Värtaverkets avloppssystem för oljeförorenat vatten. Ett stort utsläpp från ett fartyg i hamnen, eventuellt i kombination med brand, kan innebära fara för vattenmiljön.

Utsläpp till mark vid olycka

Utsläpp inom Värtaverket kan hamna i brunnar anslutna mot det kommunala avloppet eller direkt mot Lilla Värtan och kan därmed få en direkt påverkan på miljön. Det kan även finnas risk att fyllnadsmassor och grundvatten i området förorenas. Ingen dricksvattentäkt finns i närheten så miljöpåverkan av ett utsläpp till mark bedöms i detta avseende som begränsad enligt bolagets analyser.

Brand och explosion

Strålningsvärme från en brand kan påverka områden utanför verksamheten. Rökspridning från en brand kan medföra obehag och i vissa fall en risk för människor som vistas i vindriktningen. Vid en släckinsats kan släckvatten spridas till miljön om det inte tas omhand. Fara för miljön orsakad av brand eller explosion vid Värtaverket föreligger enligt utförda analyser endast i undantagsfall. Misstänker du att en olycka har inträffat eller hotar att inträffa, larma genast SOS 112.